

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
آذربایجان غربی

گزارش عملکرد اجرای برنامه ایراپن

در شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده

کنترل چهار بیماری (قلبی عروقی، سرطان، بیماری های مزمن تنفسی و دیابت)
با مراقبت چهار عامل خطر تغذیه ناسالم، کم تحرکی، مصرف دخانیات و مصرف الکل

Ira PEN

در چهار شهرستان نقده، مراغه، شهرضا و بافت

روای کسب اطلاعات بیشتر به سایت های زیر مراجعه نمایند:
www.gchcums.ac.ir
www.naghshah.uns.ac.ir

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش عملکرد اجرای برنامه ایراین در شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده

تهیه و تنظیم :

دکتر رسول انتظار مهدی

دکتر سیفعلی اسکندرزاده

نوریه دلیلی

مهندس حامد مجرد

شهریور ۱۳۹۶

فهرست مطالب:

- پیشگفتار

- گزارش فرآیند ادغام

برنامه ایراین

- آنالیز و تحلیل های

آماري ایراین

- گزارش تصویری از

اجرای برنامه ایراین

پیشگفتار:

چهار بیماری قلبی عروقی، سرطان، بیماری های مزمن تنفسی و دیابت به همراه چهار عامل خطر رفتاری و چهار عامل خطر بیولوژیک، مهم ترین علل مرگ و میر ناشی از بیماری های غیر واگیر هستند که احتمال مرگ ناشی از بیماری های غیر واگیر را افزایش می دهند. به همین دلیل سازمان جهانی بهداشت کنترل این بیماری ها و عوامل زمینه ساز آن ها را بعنوان هدف اصلی برای کاهش ۲۵٪ مرگ و میر ناشی از بیماری های غیر واگیر تا سال ۲۰۲۵ تعیین کرده است.

از سال ۱۳۹۳ در زمینه جهت دهی، تقویت و ارتقای پاسخگویی مراقبت های بهداشتی، در تداوم طرح تحول نظام سلامت در بخش بهداشت، برنامه **Package of Essential Noncommunicable Disease) IraPEN** (Iran طراحی و اجرای آزمایشی آن در ۴ شهرستان در سطح کشور از جمله نقده از استان آذربایجان غربی به مرحله اجرا در آمده است. این برنامه در راستای مجموعه مداخلات اساسی پیشنهادی سازمان جهانی بهداشت (PEN) تدوین گردیده است. در این برنامه در خانه های بهداشت و پایگاه های سلامت، میزان احتمال خطر ۱۰ ساله بروز حوادث کشنده و غیر کشنده قلبی عروقی (مانند سکته های قلبی و مغزی) جمعیت هدف برنامه حتی در زمانی که علامت دار و بیمار نیستند تعیین می گردد و متناسب با میزان احتمال خطر به دست آمده اقداماتی برای پیشگیری از بروز بیماری یا عوارض آن صورت می پذیرد. علاوه بر آن در زمینه بیماری های سرطانی (روده بزرگ، پستان و دهانه

رحم) و آسم نیز اقداماتی در جهت تشخیص و مداخلات زود هنگام انجام می گردد.

در پایان لازم است از کلیه همکاران محترم در سطح معاونت بهداشت استان و شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده که در اجرای برنامه و همچنین پشتیبانی آن سهیم بودند تشکر نمایم. مشارکت در اجرای اینچنین برنامه های ارزشمند که اثرات آن مستقیماً موجب ارتقای سلامت مردم عزیزمان خواهدشد توفیق بزرگی است که از طرف خداوند متعال نصیب خادمین این عرصه گردیده است و شکرانه آن همدلی، هماهنگی، سخت کوشی و ثبات قدم هر چه بیشتر در این راه است. امید که در نهایت، همگان سربلند، سرافراز و روسفید در محضر الهی باشیم.

دکتر آقا زاده

رئیس دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی

معرفی شهرستان نقده

تعداد شهرهای تابعه:

۲ شهر (نقده-محمدیار)

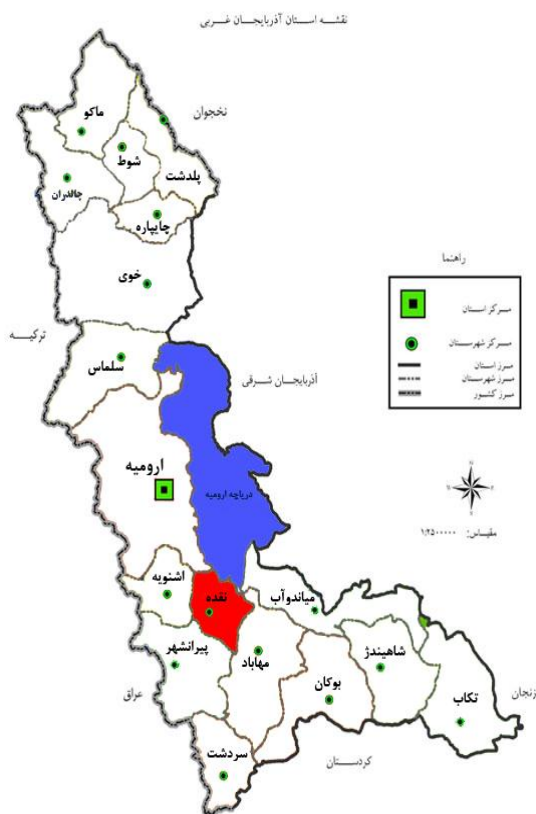
تعداد بخش ها به تفکیک دهستان های مربوط:

۲ بخش: بخش مرکزی (دهستان سولدوز و بیگم قلعه)، بخش محمدیار (دهستان حسنلو و شهرک المهدی)

نقده در زمانی که بخشی از شهرستان نقده بود "سولدوز" نامیده می شد.

نقده (نقی ده): یعنی روستای نقی. نقی نام خان بوزچلو مالک زمان قاجار و حکومت پهلوی است.

سولدوز (سولی دوز): دشت هموار و پرآب که با توجه به وجود دشت هموار و پرآب و حاصلخیز شهرستان همخوانی دارد.

شهر نقده مرکز شهرستان نقده در استان آذربایجان غربی با پهنه ای حدود ۱۰ کیلومتر مربع در جنوب استان در ۳۶ درجه و ۵۷ دقیقه عرض شمالی و ۴۵ درجه و ۲۲ دقیقه طول خاوری نسبت به نیمروز گرینویچ قرار دارد. بر اساس کاوش های باستان شناسی شکل گیری آن را حدود ۷۰۰۰ سال پیش از میلاد تخمین می زنند. تپه باستانی حسنلو نیز با قدمت ۶۰۰۰ ساله پیش از میلاد، که بعنوان یکی از رئوس مثلث فرهنگی استان مطرح است در ۹ کیلومتری شمال شرقی شهر نقده و ۱۲ کیلومتری جنوب غربی دریاچه ارومیه نمایانگر ارزش باستانی منطقه می باشد. این ناحیه در گذر تاریخی خود، مورد استفاده سکونت آشوری ها، کردها، ماناها و ترکان بوده است. در زمان پادشاهی فتحعلی شاه قاجار، ایل قره پاپاق از قفقاز به این سرزمین مهاجرت کرده و در آن به دامداری و کشاورزی پرداخته اند.

تپه باستانی حسنلو

این شهرستان جاذبه های متعددی برای جذب توریست نظیر دره سرسبز سلطان یعقوب، تفرجگاه یئددی گوز، رودخانه گدار، تپه باستانی حسنلو، پل تاریخی ممیند، تالاب های بین المللی و ... دارا می باشد.

یئددی گوز

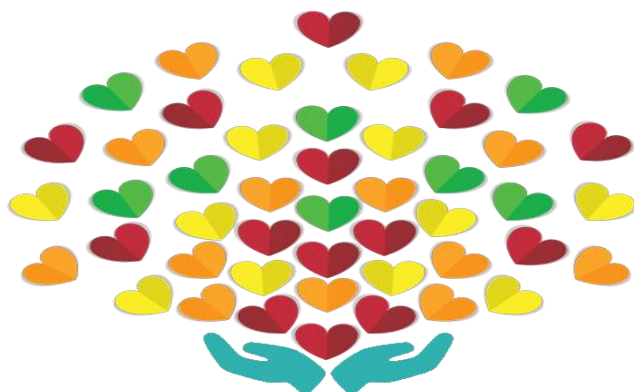
تالاب بین المللی

پل تاریخی ممیند

گزارش فرآیند ادغام برنامه

"ایران"

قلب شما چه رنگیه؟

انتخاب کارشناسان ستادی اجرای برنامه:

پیرو انتخاب شهرستان نقده به عنوان یکی از چهار شهرستان پایلوت کشوری برنامه ایران؛ جلسه ای با حضور ریاست مرکز بهداشت شهرستان و کارشناسان ستادی تشکیل گردید و نیروهای مورد نظر جهت شرکت در کارگاه کشوری برنامه انتخاب شدند.

تشکیل کمیته اطلاع رسانی

پس از بازگشت از کارگاه کشوری؛ جلسه هماهنگی درون بخشی با کارشناسان ستادی اجرای برنامه و سایر کارشناسان برگزار گردید و تصمیماتی در باب تهیه برنامه عملیاتی، تابلوی ستاد اجرایی برنامه، برنامه زمانبندی آموزش و اتخاذ گردید.

کارگروه تخصصی سلامت و امنیت غذایی استان

۱- طرح و تصویب برنامه ایراپن در جلسه مورخه ۹۴/۱۲/۹ هیئت محترم
رئیس دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

۲- طرح و تصویب برنامه ایراپن در جلسه مورخه ۹۴/۱۲/۲۱ کارگروه سلامت و
امنیت غذایی استان

تدوین برنامه عملیاتی

برنامه عملیاتی و جدول زمانبندی اجرای ایراپن با همکاری و مساعدت معاونت محترم بهداشت دانشگاه تدوین گردید.

ضمن بیان مقدمه ای از اهم ادغام برنامه ایراپن و معرفی شهرستان نقده (تعداد شهرهای تابعه، تعداد بخش ها به تفکیک دهستان ها، جاذبه های گردشگری، آموزشگاه های علمی، وضعیت بخش کشاورزی، صنعت، معدن، کشاورزی، محیط زیست، وضعیت تشکیلات و تاریخچه شبکه بهداشت و درمان نقده و ...) و هم چنین وضعیت موجود بیماری های غیرواگیر و عوامل خطر مربوط؛ برنامه عملیاتی و جدول گانت اجرای برنامه تدوین گردید.

اعضا کمیته تدوین برنامه عملیاتی استقرار برنامه ایران در مناطق شهری و روستایی نقده:

نام و نام خانوادگی	سمت
دکتر رسول انتظارمهدی	معاون بهداشت دانشگاه
دکتر وحید حقیقی	معاون فنی حوزه معاونت بهداشت دانشگاه
دکتر سلمان حقی	رئیس شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده
دکتر سیفعلی اسکندرزاده	رئیس مرکز بهداشت شهرستان نقده
نوریه دلیلی	کارشناس مسئول گروه پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر حوزه معاونت بهداشت
مریم گل میرزایی	کارشناس پیشگیری و کنترل بیماری های غیرواگیر حوزه معاونت بهداشت
کاوه آب خیز	کارشناس مبارزه با بیماری های شهرستان نقده
لیلا خسروی فر	مدیره مرکز آموزش بهورزی شهرستان نقده
سعیدرضا پور	مربی مرکز آموزش بهورزی شهرستان نقده
حسین علیپور	کارشناس مسئول گسترش شهرستان نقده

وضعیت تشکیلات شهرستان نقده

جمعیت شهرستان نقده برپایه سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۶ بالغ بر ۱۲۶۹۱۴ نفر بوده که از این جمعیت ، ۸۹۸۱۶ نفر در مناطق شهری و ۳۷۰۹۸ نفر در روستاهای تابعه ساکن می باشد.

این شهرستان درحال حاضر دارای یک باب مرکز خدمات جامع سلامت شهری و ۳ باب مرکز خدمات جامع سلامت شهری روستایی ، ۵ باب مرکز خدمات جامع سلامت روستایی، ۴ پایگاه سلامت و همچنین ۳۸ باب خانه بهداشت و ۲ باب بیمارستان می باشد .

برآورد تجهیزات و نیروی انسانی

با همکاری نمایندگان مراقبین سلامت ، بهورزان و کارشناسان ستادی اجرای

برنامه ؛ نیروی انسانی و تجهیزات فنی برنامه برآورد گردید.

آغاز کارگاه های آموزشی برنامه ایران

کارگاه های آموزشی برنامه ایران؛ برای کلیه گروه های مجری برنامه (بهورزان، مراقبین سلامت، مربیان مراکز روستایی، ماماهاى مراکز و پزشکان خانواده) از مورخه ۹۴/۱۱/۱۷ به مدت ۱۴ روز (۱۶۲ نفر ، ۲۵۹۲ نفر ساعت آموزش در طی ۱۳ دوره دو روزه) در سالن کنفرانس مرکز بهداشت شهرستان برگزار گردید.

هماهنگی با ارگان های ذینفع

در روزهای پایانی سال ۹۴؛ ایرانپن در جلسه شورای اداری شهرستان نقده مطرح گردید و مقرر گردید شهرداری های نقده و محمدیار، تابلوهای مستقر در محل های پرتدد را جهت نصب بنر آموزشی در اختیار مرکز بهداشت شهرستان قرار دهند. همچنین اکیپ های مشترک اتاق اصناف و دایره اماکن عمومی و مرکز بهداشت شهرستان، لوازم و ادوات دخیانیات و قلیان را از معرض دید عموم جمع آوری نمایند.

کارگاه های آموزشی در زمینه نحوه استفاده از دستگاه لیپیدپرو

کارگاه نحوه استفاده از دستگاه لیپید پرو برای کلیه گروه های مجری برنامه در مورخه ۹۴/۱۲/۲۴ ؛ روز دوشنبه برگزار گردید.

برگزاری جلسات هماهنگی درون بخشی با کارشناسان ستادی به منظور ساماندهی و مدیریت تیم های سرشماری در مناطق شهری

جلسه ای در مورخه ۹۵/۲/۲۸؛ با حضور ریاست مرکز بهداشت و کارشناسان ستادی برگزار گردید و در خصوص جذب نیروهای سرشماری، پرداخت حق الزحمه آن ها، تهیه معرفی نامه و تهیه کلاه و دستکش با آرم ایران برای نیروهای سرشماری کننده و ... تصمیم گیری شد.

اطلاع رسانی به عموم مردم

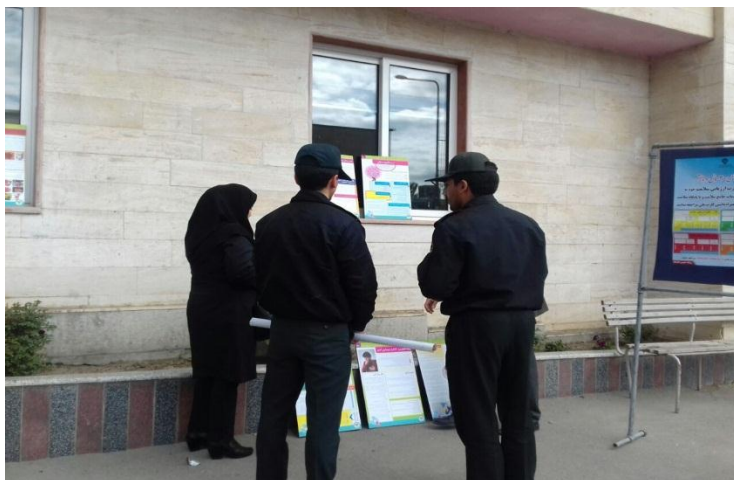
اطلاع رسانی ایران در هفته سلامت سال ۹۵ در مدارس سطح شهرستان نقده

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

ارزیابی فشار خون، چربی خون و قند خون در هفته سلامت سال ۹۶

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

اطلاع رسانی ایران به عموم مردم

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

جمع آوری قلیان سراها و تابلوهای تبلیغاتی مصرف دخانیات و قلیان

الزام در نصب برچسب منع مصرف دخانیات

شروع سرشماری و غربالگری برنامه

همزمان سرشماری و غربالگری ایران؛ در ۵ اردیبهشت سال ۹۵ آغاز گردید.

تشکیل تیم های ارزیابی سیار

جهت غربالگری فعال برنامه ایران، تیم های ارزیابی سیار تشکیل گردید و کارکنان ادارات شهرستان نقده ضمن سرشماری و ثبت در سامانه سیب، از نظر احتمال خطر بیماری های قلبی عروقی ارزیابی گردیدند.

بارگزاری اخبار مرتبط در سایت معاونت بهداشتی و شبکه بهداشت و درمان نقده

پایش و ارزشیابی

اطلاعات پایه جمعیت هدف برنامه ایران

گروه هدف	شهری	روستایی	کل
گروه سنی ۲۰ تا ۳۹ سال	۳۴۶۹۰	۱۳۷۵۵	۴۸۴۴۵
گروه سنی ۴۰ سال و بالاتر	۲۴۵۴۸	۱۱۱۱۱	۳۵۶۵۹
گروه سنی ۳۰ تا ۶۹ سال	۱۷۲۴۶	۷۸۷۴	۲۵۱۲۰
گروه سنی ۵۰ تا ۶۹ ساله	۹۳۴۶	۴۷۶۳	۱۴۱۰۹

۱۲۱۹۰	شهری	ارزیابی های انجام شده
۸۴۴۷	روستایی	
۱۲۰۱۴	زن	
۸۶۲۳	مرد	

وضعیت عوامل خطر بیماری های غیر واگیر ارزیابی شده

عامل خطر	شهری	روستایی	کل
افراد دارای سابقه بیماری قلبی عروقی شناخته شده	۸۴	۶۴	۱۴۸
افراد مبتلا به دیابت	۱۷۲۶	۷۴۳	۲۴۶۹
افراد مبتلا به فشار خون بالا	۲۴۸۶	۱۳۹۹	۳۸۸۵
افراد دارای سابقه خانوادگی دیابت – بیماری قلبی عروقی – کلیوی (در فامیل درجه یک)	۱۳۱	۱۰۱	۲۳۲
افرادی که دخانیات مصرف می کنند	۹۹۸	۵۵۷	۱۵۵۵ (۷۵٪)
افرادی که الکل مصرف می کنند	۳۵	۱۱	۴۶ (۲٪)
افرادی که ۴۰ ساله و بالاتر هستند	۲۴۵۴۸	۱۱۱۱۱	۳۵۶۵۹
افرادی که دور کمر آنها ۹۰ سانتی متر و بیشتر است	۶۰۸۴	۳۱۶۱	۹۲۴۵ (۴۵٪)

ارزیابی خطر ۱۰ ساله بروز حوادث کشنده و غیر کشنده قلبی عروقی

افرادى كه در ارزیابی ثانویه (بعد از مداخله) یک Stage بهتر شده اند		ارزیابی اولیه (قبل از مداخله)		نمره خطر (Risk score)
تعداد	درصد	تعداد	درصد	
		۱۸۴۴۷	۸۹.۴	نمره خطر کمتر از ۱۰ درصد (کارت سبز)
۴۰	۵.۷	۷۰۶	۳.۴	نمره خطر ۱۰ تا ۱۹ درصد (کارت زرد)
۱۷	۷.۸	۲۱۷	۱	نمره خطر ۲۰ تا ۲۹ درصد (کارت نارنجی)
۲۴	۱.۹	۱۲۶۷	۶.۱	نمره خطر ۳۰ درصد و بالاتر (کارت قرمز)

بیماریابی دیابت - فشار خون - دیس لیپیدی - آسم

عنوان بیماری			جدید			موارد شناسایی شده قدیم و جدید
شهری	روستایی	کل	شهری	روستایی	کل	
۴۵۰	۱۶۱	۶۱۱ (۲۵٪)	۲۱۷۶	۹۰۴	۳۰۸۰	تعداد بیماران شناسایی شده دیابت
۳۴۱	۱۲۷	۴۶۸ (۱۲٪)	۲۸۲۷	۱۵۲۶	۴۳۵۳	تعداد بیماران شناسایی شده فشار خون بالا
۹۳۹	۳۴۰	۱۲۷۹ (۶۳٪)	۲۴۲۳	۸۸۰	۳۳۰۳	تعداد بیماران شناسایی شده هایپر کلسترولمی
۱۱	۱۳	۲۴ (۷٪)	۲۴۲	۱۲۵	۳۶۷	تعداد بیماران شناسایی شده مبتلا به آسم

برنامه غربالگری سرطان ها

عنوان بیماری	جمعیت هدف زنان ۳۰ تا ۶۹ ساله	تعداد ارزیابی شده			کل موارد شناسایی شده			
		شهری	روستایی	کل	جدید	قدیم	کل	کل
سرطان پستان	۲۵۱۲۰	۴۴۵۵	۲۷۸۰	۷۲۳۵ (٪۲۹)	-	۸	۶	۱۴

عنوان بیماری	جمعیت هدف زنان ۳۰ تا ۶۹ ساله	تعداد ارزیابی شده			تعداد پاپ		پاسخ	
		شهری	روستایی	کل	اسمیر و HPV	پاپ اسمیر	پاپ HPV	پاپ مثبت
سرطان سرویکس	۲۵۱۲۰	۳۷۰۰	۲۴۸۸	۶۱۸۸ (٪۲۵)	۵۲۰۵	*	۲	۲

* دردست پیگیری

عنوان بیماری	جمعیت هدف افراد ۵۰ تا ۶۹ ساله	تعداد ارزیابی شده			آزمایش FIT	
		شهری	روستایی	کل	تعداد	نتیجه مثبت
سرطان کولورکتال	۱۴۱۰۹	۳۷۱۵	۲۵۹۱	۶۳۰۶ (٪۴۵)	۶۳۰۶	۲۰۰ (٪۳.۱)

افتخارات شبکه بهداشت و درمان نقده

صعود تیم کوهنوردی شبکه بهداشت و درمان نقده به قله سهند به ارتفاع ۳۷۰۷ متر

کسب مقام قهرمانی جهان در مسابقات تنیس روی میز جامعه پزشکی

گزارش تصویری از اجرای برنامه ایران

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایران

گزارش عملکرد شبکه بهداشت و درمان شهرستان نقده در راستای اجرای برنامه ایراپن

